

Quy n l c chính tr t i Trung Qu c : M t th gi i kín nh b ng



□

C c Khai Lai t i phiên tòa H p Phì ngày 20/08/2012.
REUTERS/CCTV

Báo Le Monde 26/09/2012 có bài xã lu n đáng chú ý v i t a đ : « Ch đ chính tr Trung Qu c, m t th gi i luôn luôn là bí m t ».

Ch còn ít ngày n a s di n ra cu c chuy n giao quy n l c t i đ i h i l n th 18 c a đ ng

Cng s n Trung Qu c. Tuy nhiên g n nh không có tin t c gì v đ i h i này l t ra ngoài, ngay c ngày khai m c đ i h i cũng còn ch a có.

Le Monde ví th gi i quy n l c t i Trung Qu c nh « m t l đen, m t vùng t i và bí n, m t h u trng không ai có th l t vào ».

N n kinh t th hai th gi i đ c đ u hành t trong bóng t i.

Không gì có th minh h a rõ h n cho th c t này là các phiên tòa liên quan đ n v B c Hy Lai, m t trong các lãnh đ o có nh h ng nh t t i Trung Qu c.

Cánh tay ph i tr c đây c a ông B c Hy Lai, c u giám đ c công an Trùng Khánh v a b k t án 15 năm tù. Vào tháng Tám, v ông B c Hy Lai, nh n án t hình treo hai năm, vì t i gi t ch t m t doanh nhân ng i Anh. Hi n t i ch còn l i v n đ là b n án nào s dành cho « thái t đ » B c Hy Lai, con trai m t b n đ ng c a Mao Tr ch Đông và ng i ch trng khôi ph c truy n th ng Mao-ít.

Cũng nh đ i s ng chính tr Trung Qu c, h th ng t pháp Trung Qu c là m t th gi i khép kín. Không có b t c m t nhà báo n c ngoài nào đ c tham gia các phiên tòa và thông tin đ u ph i b l c qua Tân Hoa Xã - c quan truy n thông c a đ ng Cng s n.

Ng i Trung Qu c không tin m y vào các thông tin c a Nhà n c, trong khi đó, tin đ n v nh ng âm m u tranh giành quy n l c lan tràn trên m ng internet.

B t ch p các thay đ i k t Cách m ng Văn hóa, quy n c a b cáo v n không đ c tôn trng. Hình nh bà C c Khai Lai, v ông B c Hy Lai, trong phiên x h i tháng Tám, g i l i phiên tòa x bà Giang Thanh, v Mao Tr ch Đông, trong v án Bè l b n tên năm 1980, v i phán quy t đã có s n, tr c khi phiên tòa khai m c.

Ông Ph Chí C ng (Pu Zhiqiang), lu t s n i ti ng vì cu c chi n b o v các quy n công dân

và là cä vän tä pháp cäa nghä sĩ Ngäi Vä Vä, nhän xét räng, trong mät vä án quan träng täi Trung Quäc, tät cä đäc dần däng đä täo ra mät hình änh bên ngoài (cäa mät phiên tòa có tranh täng).

Viäc säa đäi luät Hình sä tháng 3/2012 không mang läi các tiän bä thäc sä. Tä năm sáu năm träi đäy, ngành an ninh län át ngành tä pháp, do viäc đäng Cäng sän lo ngäi các bät än xä häi.

Nhiäu luät sä Trung Quäc tiäp täc đäu tranh đä đòi häy bä các träi « lao cäi », thäc chät là các nhà tù theo mô hình träi täp trung cäa Liên Xô nhäng năm 1950.

Ngày trong hä thäng, nhiäu ngäi kêu gäi « tä pháp đäc läp ». Vào tháng này, ông Lý Đäo Quä (Li Daokui), mät trong các nhà kinh tä có uy tín nhät täi Trung Quäc, cäu cä vän Ngân hàng trung äng, đã gây bät ngä väi viäc chä ra mät thäc tä : Sä väng mät cäa Nhà näc pháp quyän là trängäi chä yäu đäi väi nän kinh tä Trung Quäc.

Tän công vào các träi lao cäi

Trong hä sä vä Trung Quäc hôm nay, Le Monde đăng bài viät cäa luät sä Phä Chí Cäng nhan đä « Các träi cäi täo lao đäng : Näi ô nhäc cäa Trung Quäc ».

Luät sä Cäng äc tính, riêng täi Trùng Khánh, näi Bäc Hy Lai và Väng Läp Quân đã täng trävä, chä trong khoäng 2 năm 2009-2011, có ít nhät 10.000 ngäi bä giam giä täi các träi lao cäi. Nhiäu ngäi đã bä phät tä 1 đän 2 năm tù, chä vì có nhäng läi chä trích chính quyän. Cũng theo ông, sä läng tù cäi täo täi Trung Quäc là khoäng 50.000 ngäi, nhiäu gäp 5 län sä ngäi bä giam giä täi các träi lao cäi Trùng Khánh.

Ngày mai, 28/09, luät sä Phä Chí Cäng sä tham dä mät häi thäo vä Nhà näc pháp quyän ä Trung Quäc do Le Monde phäi häp tä chäc väi Viän đäi häc Chính trä häc Paris (Sciences Po).

Cũng trong hä sä này, có bài täng thuät do thông tin viên gäi vä tä Thäng Häi, ghi nhän các

kêu gọi cải cách thể chế kinh tế tại Trung Quốc, được biết là giám sát hoạt động của các tập đoàn kinh tế nhà nước, vốn được cho là quá nhiều.

Bức Triếu Tiên buốc phải hé mở nền kinh tế

Với thời sự Châu Á, Le Monde thuật lại những thay đổi quan trọng gần đây tại Bắc Triều Tiên qua bài viết « Bắc Triều Tiên buốc phải “đổi mới” nền kinh tế ».

Tờ báo ghi nhận, vào ngày 25/09/2012, Quốc hội Bắc Triều Tiên họp kỳ thứ hai trong năm, tức là nửa năm sau khi họp trước vào tháng Tám, khi lãnh đạo trẻ Kim Jong-il được đưa lên nắm quyền lãnh đạo nền Quốc phòng Bắc Triều Tiên.

Thông thường mỗi năm Bắc Triều Tiên chỉ họp Quốc hội một lần. Cuộc họp bất thường này diễn ra chỉ một tuần trước Kim Jong-un – người và nắm quyền lãnh đạo tối cao -, có một ý nghĩa được biết.

Mặc dù, không có các thông tin chính thức, những theo đánh giá của một số chuyên gia về Bắc Triều Tiên tại Hàn Quốc, một số cải cách thể chế kinh tế cần đang diễn ra tại Bắc Triều Tiên trong bối cảnh một phần ba dân số của dân số này đang lâm vào cảnh đói ăn trầm trọng.

Quốc hội Bắc Triều Tiên có thể đã thông qua các quy định của ban lãnh đạo nước này nhằm chuẩn bị cho các thay đổi, được đánh giá là « một cuộc cách mạng mới » đối với nền kinh tế Bắc Triều Tiên, như những định chế của một nhà nghiên cứu thuộc Viện Sejong (Seoul – Hàn Quốc).

Vào tháng 7 vừa qua, các cơ quan tuyên truyền miền Bắc Triều Tiên đang lo lắng lên tiếng phản bác các tin tức về những ngoài bình luận về các cuộc « cải cách » sắp diễn ra tại quốc gia khép kín nhất hành tinh này. Tuy « cải cách » bị truyền thông chính thức gạt bỏ, vì nó xúc phạm đến tính chính thống không thể sai lầm của con đường, mà chỉ đơn giản Bắc Triều Tiên đang đi.

Báo chí chính thống Bắc Triều Tiên tái khẳng định « con đường riêng của Triều Tiên đi lên chủ

nghĩa xã hội ».

Tuy nhiên, các tầng lớp mà báo chí miền Bắc số đông, như « đi u chßnh », « cßi thißn »... thì lại cho thấy quá gia này đang biến vào một giai đoạn mới, để thoát khỏi nền kinh tế kế hoạch hóa, mà chế độ đã bắt đầu « rßc rßch thß làm » kể từ năm 2002, và thậm chí trở lui, mới khi có một thay đổi trong trình độ của chế độ.

Kể từ tháng 8 năm nay, một số đi u chßnh về thßchßnh kinh tế đã được thực hiện tại một số trang trại hợp tác xã. Người nông dân được phép giữ lại phần lớn các sản phẩm do mình làm ra, như thß mà họ phải nhận sản xuất hàng. Các doanh nghiệp được quy định trả nhuận hßn, được giao dịch bằng tiền mặt...

Như vậy, tại Bắc Triều Tiên, hiện tại có hai nền kinh tế song song, kinh tế thị nhân và kinh tế Nhà nước. Kinh tế thị nhân nhỏ, nhưng với một chính thức, bị coi là yếu, trong khi đó, kinh tế Nhà nước thì trì trệ.

Nền kinh tế ngoài Nhà nước tại một cách hoang dã, là nguồn cung cấp thậm chí xuyên các khoản hßi cho giới quan chức. Le Monde kể lại rằng, nếu như những khát vọng làm thay đổi chế độ của lãnh đạo Kim Jong-un và các đảng số có vẻ rõ ràng, thì khả năng họ đi u hành động sẽ thay đổi, mà không làm lay chuyển toàn bộ hệ thống chính trị nước này, thì có vẻ ít hơn thß.

Nhật Bản : Cảnh hậu dân tộc chủ nghĩa chủ nghĩa biến trở lại nền quy định

Liên quan đến các thay đổi trên chính trường Nhật Bản, Le Figaro có bài " Shinzo Abe chủ nghĩa biến cho cánh hậu trở lại nền quy định ", với nội dung như : tân lãnh đạo đảng bảo thủ Nhật muốn kể lại chủ nghĩa hòa bình, mà Nhật Bản buộc phải ghi trong Hiến pháp.

Thậm chí vừa qua 26/09, đảng Dân chủ Tự do, đảng đối lập chính tại Nhật Bản, đã đưa ông Shinzo Abe, người dân tộc chủ nghĩa nhất và là người có chủ trương mạnh mẽ nhất về các vấn đề phát xít Nhật trong Thế chiến 2, lên cương vị lãnh đạo đảng.

Trong bối cảnh uy tín của đồng cộng quyên hiện nay đang xuống thấp, đồng cánh hậu Dân chủ Tự do có nhiều cơ hội thắng cử trong cuộc bầu Quốc hội, đây là cơ hội để họ đẩy mạnh hè 2013.

Tân lãnh đạo đồng bộ thời Nhật là một trong số các chính trị gia Nhật thời hiện đại nuôi dưỡng và vì các đồng quốc Nhật thua trận trong Thế chiến 2, và có vẻ như không muốn thừa nhận « Tuyên bố Kono » của chính phủ Nhật năm 1993, công nhận vai trò của Nhật trong việc sử dụng các phiến Triều Tiên, Trung Quốc làm nô lệ tình dục trong thời kỳ chiếm tranh.

Số nội lên của lãnh đạo theo đồng đồng lợi dân tộc chủ nghĩa của đoạn này trùng vào lúc căng thẳng trong tranh chấp quyên biên độ của Nhật và các nước láng giềng, đây là một là Trung Quốc tăng mạnh.

Bối cảnh hiện nay rất thuận lợi cho việc ông Shinzo Abe đưa Nhật Bản đi vào con đường dân tộc chủ nghĩa. Le Figaro dự đoán, đây chỉ là một trong cuộc tranh chấp lớn này, tân lãnh đạo đồng Dân chủ Tự do sẽ không ngần ngại sử dụng các phát biểu mang tính gây hấn, mà trước đây ông ta đã buộc phải kiềm chế, do sự ép của Hoa Kỳ.

Việc làm : Trang nhật các nhật báo Pháp

Công ăn việc làm trong nước là đề tài trên trang nhật của tất cả các nhật báo lớn Pháp. « Thời nghiệp bùng nổ Pháp, những tín trên cùng không tăng » là tựa đề chính của Le Monde.

Tờ báo kinh tế Les Echos chủ yếu tựa : « 3 triệu người thất nghiệp : Nước Pháp chờ đồng ». Les Echos ghi nhận, thêm gần 100.000 người Pháp thất nghiệp trong vòng ba tháng hè ; chính phủ Pháp đang khó khăn để phó vãi việc các doanh nghiệp sa thải hàng loạt nhân công.

Cũng vậy với đề này, nhật báo L'Humanité có bài trên trang nhật : « Seine-Saint-Denis : cuộc nổi dậy bạo lực công ăn việc làm », đây nói về cuộc biểu tình thời kỳ của các dân, nhân viên, nhà hoạt động các nghiệp đoàn, các đội biểu dân cùng tỉnh Seine-Saint-Denis đòi hãng xe hơi

PSA không đäc đóng cäa mät nhà máy täi khu väc này.

Le Figaro thì đäa lên trên trang nhät hàng tät : « Cänh tranh. Tiäng kêu báo đäng cäa ông chủ hãng Renault ». Tä báo đän läi nhän đänh cäa ông Carlos Ghosn, « cäi thiän năng läc cänh tranh cäa (nän kinh tä) Pháp là mät vän đä säng còn ».

« Đäi điän väi cuäc khäng hoäng (viäc làm) », báo Công giáo La Croix ghi nhän « ngäi Thiên chúa giáo hành đäng ». La Croix có bài phóng sät täi Cambrai, näi ngäi Công giáo hoät đäng rät tích cäc trong cuäc chiän vì viäc làm.

Cũng vä chä đä khäng hoäng lao đäng, Libération chäy hàng täa « Khän cäp : cän 40.000 giáo viên » đä giäi thiäu vä chäng trình tuyän mä giáo viên đäc biät cho ngành giáo däc Pháp trong năm täi 2013, mà Bä träng Giáo däc Vincent Peillon väa ra quyät đänh.